

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü Fırat Bilen hakkında, kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından 24/10/2025 tarihli ve 2025/1858 sayılı karar tesis edilmiştir. Söz konusu kararda, 25/10/2025 tarihi itibarıyla koşullu salıverilmenin uygun olmadığı belirtilmiş ve yeniden değerlendirme tarihi 23/04/2026 olarak belirlenmiştir.

Kurul kararının gerekçesinde; hükümlünün kurallara yeterince riayet etmediği, olumlu tutum sergilemediği, suçunu kabul etmediği ve pişmanlık beyanlarının samimi bulunmadığı yönünde soyut değerlendirmelere yer verilmiştir. Bununla birlikte, karar eklerinde yer alan değerlendirme tablolarında hükümlünün ailesel ilişkileri ve sosyal destek durumu kapsamında, "babasının ziyarete gelmediği" yönünde olumsuz bir kanaat oluşturulduğu görülmektedir. Oysa hükümlünün babası 2009 yılında vefat etmiştir. Hayatta olmayan bir ebeveyn üzerinden, fiilen ve biyolojik olarak imkansız bir durumun olumsuz değerlendirme konusu yapılması, kurulun maddi gerçeğe dayanmadan kanaat oluşturduğunu ve açık bir maddi hata yaptığını göstermektedir. Maddi hataya dayalı bu yaklaşım, tesis edilen idari işlemin hukuki güvenilirliğini ve meşruiyetini ortadan kaldırmaktadır.

Öte yandan, hükümlüye verilen gelişim puanının 53,60'ta kaldığı, koşullu salıverme için aranan asgari puanın ise 54 olduğu anlaşılmaktadır. İnsan özgürlüğünü doğrudan etkileyen bir alanda, yalnızca 0,40 puanlık fark gerekçe gösterilerek tahliyenin ertelenmesi; takdir yetkisinin iyileştirme ve topluma kazandırma amacıyla değil, mekanik ve katı bir eşik sistemiyle kullanıldığını ortaya koymaktadır. Dahası, bu puan farkının hangi somut davranışlar veya hangi ölçütler üzerinden giderilebileceğine dair hükümlüye açık ve anlaşılır bir yol haritası sunulmamaktadır. Bu durum, koşullu salıverme kurumunun belirsizliğe dayalı bir bekleme rejimine dönüşmesine ve hükümlü açısından umut hakkının zedelenmesine yol açmaktadır.

İdare ve Gözlem Kurullarının değerlendirmelerinde maddi hatalara yer verilmesi, soyut ve denetlenemez kriterlerle puanlama yapılması ve çok küçük puan farkları üzerinden özgürlüğün

ertelenmesi; yalnızca bireysel bir dosyaya ilişkin değil, ceza infaz sisteminin bütününe ilişkin ciddi bir hukuki ve insan hakları sorunu olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 2024 ve 2025 yıllarında İdare ve Gözlem Kurulu tarafından koşullu salıvermenin uygun olmadığı yönünde kaç karar verilmiştir? Bu kararların gerekçelerine göre dağılımı nasıldır?
2. 24/10/2025 tarihli ve 2025/1858 sayılı kararda, hükümlü Fırat Bilen'in "babasının ziyarete gelmediği" yönünde yapılan değerlendirmenin dayanağı nedir? 2009 yılında vefat etmiş bir ebeveyn üzerinden olumsuz kanaat oluşturulmasının maddi hata olduğu tespit edilmiş midir?
3. İdare ve Gözlem Kurulu kararlarında yer alan maddi hataların düzeltilmesine yönelik Bakanlığınız bünyesinde işleyen özel bir denetim veya itiraz mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bu mekanizma nasıl işlemektedir?
4. Koşullu salıverme değerlendirmelerinde kullanılan gelişim puanlaması hangi nesnel ve ölçülebilir kriterlere dayanmaktadır? 53,60 puanın 54 puana tamamlanabilmesi için hükümlüye bildirilen somut davranış, yükümlülük veya iyileştirme planı var mıdır?
5. İnsan özgürlüğünü doğrudan etkileyen koşullu salıverme kararlarında, çok küçük puan farkları üzerinden tahliyenin ertelenmesinin önüne geçilmesi için Bakanlığınızca belirlenmiş bir esneklik, yuvarlama veya yeniden değerlendirme usulü bulunmakta mıdır?
6. İdare ve Gözlem Kurullarının "iyi hal", "pişmanlık" ve "olumlu tutum" gibi kavramları soyut ve keyfi biçimde kullanmasının önüne geçmek amacıyla, ülke genelinde standart, denetlenebilir ve şeffaf kriterler oluşturulması yönünde bir çalışmanız var mıdır?
7. Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda İdare ve Gözlem Kurulu uygulamalarına ilişkin son beş yıl içerisinde Bakanlığınız tarafından yapılmış bir denetim veya teftiş var mıdır? Yapıldıysa tespit edilen eksiklikler ve alınan idari önlemler nelerdir?